

UCHWAŁA NR

RADY GMINY MICHAŁOWICE

z dnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Osłonowego „Gmina bez smogu” dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych na lata 2020-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), w związku z art. 8 ust. 2, art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019 poz. 1507 z późn.zm.) Rada Gminy Michałowice uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Lokalny Program Osłonowy „Gmina bez smogu” dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych na lata 2020-2023, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą od 1 lipca 2020.

UZASADNIENIE

Artykuł 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zastrzega do wyłącznej kompetencji rady gminy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych do kompetencji rady gminy. Natomiast art. 40 ww. ustawy wskazuje, że na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej wskazuje się, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Zgodnie natomiast z art. 110 ust. 10 rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Przyjmowany Lokalny Program Osłonowy „Gmina bez smogu”, dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych na lata 2020-2023 stanowi działanie mające charakter pomocy doraźnej dla mieszkańców Gminy Michałowice. Program stanowić ma działanie uzupełniające do innych działań prowadzonych przez Gminę Michałowice na rzecz zmniejszenia intensywnej emisji. Uchwałą nr V/49/2019 Rady Gminy Michałowice z dnia 15 lutego 2019 r. przyjęty został Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Michałowice. Instrumentem pomocnym do wykonania założeń opracowanego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Michałowice były przyjęte do realizacji zasady udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy w ramach prowadzonej przez Gminę Michałowice polityki ograniczenia niskiej emisji i ochrony powietrza, polegającej na trwałej zmianie ogrzewania węglowego na ogrzewanie gazowe (proekologiczne) przyjęte Uchwałą nr XXX/380/2018 Rady Gminy Michałowice z dnia 15 lutego 2018 r. W ramach innych działań w zakresie ochrony powietrza, przeprowadzane były także akcje społeczne, działania edukacyjne i informacyjne.

W ciągu dwóch lat funkcjonowania programów dotacji celowej ze środków Gminy Michałowice na wymianę piecy węglowych na gazowe (proekologiczne) dokonano wymiany 97 pieców węglowych, z czego w 2018 roku 41, natomiast w 2019 r. 56. Doświadczenia dotychczasowych programów dotacyjnych zamiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie gazowe (proekologiczne) w ramach prowadzonej polityki ograniczenia niskiej emisji i ochrony powietrza, polegającej na trwałej zmianie ogrzewania węglowego na ogrzewanie gazowe wskazały na zasadność opracowania programu pomocowego skierowane do najuboższych mieszkańców Gminy Michałowice, którzy będą ponosić znaczne koszty związane z dostosowaniem systemu ogrzewania na niskoemisyjny.

Prace nad programem zostały podjęte przez Urząd Gminy Michałowice w związku z Uchwałą nr 162/17 z dnia 24 października 2017 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie przyjęcia tzw. uchwały antysmogowej wprowadzającej na obszarze województwa mazowieckiego ograniczenia i zakazu w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 27 października 2017 r. poz. nr 9600. Z dniem 1 lipca 2018 r. weszły w życie podstawowe obostrzenia a pozostałe wskazane w uchwale Samorządu Województwa wejdą w życie od stycznia 2023 roku i stycznia 2028 roku. Zapisy wprowadzone w uchwale antysmogowej stanowią kontynuację wcześniejszych uchwał podejmowanych przez Samorząd Województwa w celu ograniczenia niskiej emisji. Zarząd Województwa Mazowieckiego

opracował Program Ochrony Powietrza dla strefy mazowieckiej ze względu na przekroczenie dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 i PM2,5 (Uchwała Nr 164/13 z dnia 28 października 2013 r.) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu (Uchwała Nr 184/13 z dnia 25 listopada 2013 r.). Ich częścią składową jest Plan działań krótkoterminowych stanowiący zestaw działań, które mają wpłynąć na ograniczenie przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych oraz ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

Wyniki pomiarów prowadzone przez WIOŚ w Warszawie wskazują, że główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza są pyły zawieszone i benzo(a)piren. Źródłem tego zanieczyszczenia jest w dużej mierze słaba jakość paliw w pozaklasowych instalacjach grzewczych. Celem działań ograniczającą emisję powinno być ograniczenie systemu ogrzewania wysokoemisyjnego likwidacją pieców wysokoemisyjnych.

Pozostałą przyczyną zanieczyszczeń jest emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłów z dróg i terenów przemysłowych. Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw) – zwłaszcza w Warszawie. Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń.

Emisja ze spalania paliw stałych w systemach grzewczych, głównie emisja pyłu zawieszonego i benzo(a)piranu zaliczanych do sektora komunalno-bytowego tj. z lokalnych kotłowni i palenisk domowych wyposażonych w niskie emitery stanowi procentowo bardzo duży udział w zanieczyszczeniu powietrza w Gminie Michałowice. Wsparcie poprzez dofinansowanie kosztów ogrzewania w związku ze zmianą systemu ogrzewania na nisko emisyjny jest elementem wspomagającym poprawę jakości powietrza. Działanie takie będzie zgodne z celami Unijnej polityki klimatycznej realizowanej przede wszystkim na poziomie krajowym. Do 2020 roku wszystkie kraje Unii Europejskiej muszą razem spełnić cele nazywane umownie „3 x 20”, uzgodnione na szczycie Rady Europejskiej w marcu 2007 roku. Wspomniane cele to zmniejszenie emisji CO₂ o 20%, zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20%, zwiększenie efektywności energetycznej o 20% do 2020 roku.

Wojewódzka uchwała „antysmogowa” jako akt prawa miejscowego wprowadza ograniczenia lub zakazy w zakresie stosowania do ogrzewania lub zakazy w zakresie stosowania do ogrzewania paliwa oraz użytkowanych instalacji do ogrzewania oraz przygotowania posiłków i ciepłej wody użytkowej. W związku ze stopniowym wprowadzaniem zakazu stosowania paliw stałych powstaje obowiązek dokonywania wymiany pieców na systemy niskoemisyjne co wiąże się często ze zwiększeniem kosztów na ogrzewanie ponoszonych przez poszczególne gospodarstwa domowe. Obowiązek ten dotyczy szczególnie osoby mniej zamożnej. Zasadne jest zatem przyjęcie Lokalnego Programu Osłonowego, który będzie miał dwa główne cele. Pierwszy z nich to wsparcie finansowe grupy odbiorców energii cieplnej ponoszących zwiększone koszty grzewcze wynikające z trwałej zmiany systemu ogrzewania. Drugi z celów to zachęcenie mieszkańców gminy Michałowice do dokonania trwałej zmiany systemu ogrzewania. Planuje się, że osoby najbiedniejsze zostaną w pełni zabezpieczone przed negatywnymi skutkami ekonomicznymi konieczności wymiany systemu ogrzewania zgodnie z normami określonymi w uchwale antysmogowej Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Lokalny Program Osłonowy posłuży ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, w tym tych pyłowych, ze źródeł takich jak kotły, piece czy miejscowe ogrzewacze powietrza, które opalane są paliwem stałym, oraz ograniczenie emisji innych substancji w tym benzo(a)pirenu powodujących przekroczenie standardów powietrza na terenie Gminy Michałowice.

Program spowodować ma, że mieszkańcy Gminy Michałowice o dochodach do 550% kryterium dochodowego w przypadku gospodarstwa jednoosobowego oraz 500% kryterium dochodowego w przypadku gospodarstwa wieloosobowego będą mogli otrzymać wsparcie w postaci pomocy społecznej ze środków własnych Gminy Michałowice. Osoby te nie będą zatem ponosić tak znacznych kosztów związanych z dostosowaniem systemu ogrzewania na niskoemisyjny. Świadczenie z pomocy społecznej oferowana w ramach Programu realizować będzie Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Michałowice na lata 2014-2020 przyjętą Uchwałą Nr XLI/393/2014 z dnia 30 września 2014 r.

Na dzień podejmowania uchwały, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 1 października 2018 obowiązują następujące kwoty kryteriów dochodowych z pomocy społecznej:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł,
- b) dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Informacyjnie należy wskazać, że kryteria dochodowe dla świadczeń z pomocy społecznej podlegają weryfikacji co 3 lata. Kolejna będzie miała zatem miejsce w 2021 r. W związku z powyższym do programu będą się kwalifikować osoby o dochodzie nie przekraczającym kwoty (odpowiednio 550% w przypadku kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; 500% w przypadku kryterium dochodowego na osobę w rodzinie):

- 1) 3855,50 zł – w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
- 2) 2640 zł – w przypadku gospodarstwa wielorodzinnego.

Planuje się, że pomoc socjalna w formie świadczenia w ramach Programu będzie dotyczyła lokali, w których nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2018 roku przeprowadzono trwałą zmianę systemu ogrzewania. Pomoc będzie wypłacana dwa razy w roku kalendarzowym, czyli raz na półrocze w formie zasiłku celowego na zasadach i trybie określonym w ustawie o pomocy społecznej. Każdorazowo warunkiem wszczęcia w sprawie przyznania pomocy będzie złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. Postępowanie w sprawie przyznania pomocy prowadzone będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice.

Wniosek o udzielenie pomocy może być złożony w formie pisemnej złożonej w GOPS lub przesłanej na adres GOPS. W terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku pracownik socjalny jest zobowiązany przeprowadzić wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. Brak zgody na przeprowadzenie wywiadu jest jednoznaczny z rezygnacją z pomocy. Celem wywiadu jest rozeznanie sytuacji bytowej, rodzinnej, zdrowotnej i mieszkaniowej. Wnioskodawca jest zobowiązany przedstawić dokumenty na podstawie których pracownik socjalny będzie mógł ustalić dane personalne, stan zdrowia oraz sytuację bytową i finansową.

Dla przyznania zasiłku celowego, w Programie wyłącza się konieczność spełnienia dodatkowego kryterium społecznego z art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Wyliczenie wysokości dopłaty zależne będzie od rodzaju zastosowanego ogrzewania niskoemisyjnego oraz powierzchni lokalu. W Programie przyjęto powierzchnie normatywne w zależności od liczby osób zamieszkujących dany lokal. Przyjęto zastrzeżenie, że jeśli kryterium dochodowe nie przekracza 200%, to liczy się powierzchnia faktyczna. Określenie wysokości świadczenia społecznego zasiłku celowego (P) w ramach Programu zostanie oparte dodatkowo

o wartość X stanowiącą różnicę kosztów pomiędzy ogrzewaniem węglowym, drewnem lub innym niesklasyfikowanym (K_w) a innym proekologicznym paliwem (K_e) zgodnie z poniższym wzorem:

$$P = K_w - K_e$$

Zapotrzebowanie energetyczne do ogrzewania pomieszczenia mieszkalnego zależy od licznych czynników tj. przenikalności termicznej ścian i okien, wysokości pomieszczeń, położenia mieszkania, nawyków jego mieszkańców związanych z temperaturą komfortu termicznego i sposobu wietrzenia pomieszczeń. Dodatkowo na finalny wynik wpływać będzie jakość paliwa używanego do ogrzewania (kaloryczności), cena paliwa i koszt jego transportu oraz sprawność grzewcza zainstalowanych do ogrzewania lokalu urządzeń. Znaczenie będą mieć również czynniki atmosferyczne, przede wszystkim pora roku i spadek temperatury wymuszający naturalnie zwiększone zapotrzebowanie na ogrzanie lokalu. Na podstawie dostępnych danych w kalkulatorach internetowych określono średni koszt ogrzewania w zależności od rodzaju paliwa. Na podstawie analizy wyników wyliczona została średnia cena ogrzewania 1m² domu jednorodzinnego na rok.

Wysokość dopłat do kosztów ogrzewania (wysokość zasiłku celowego z pomocy społecznej) będzie zależna od dochodu danego gospodarstwa domowego i będzie rosła proporcjonalnie od zmniejszającego się dochodu zgodnie z zasadą, że im większe zarobki, tym mniejsza pomoc, a czym mniejsze zarobki tym większa pomoc. Wyliczenia dopłaty do ogrzewania 1 m² domu jednorodzinnego na rok dokonano na podstawie dostępnych kalkulatorów internetowych. Do założeń przyjęto referencyjny dom jednorodzinny o średniej powierzchni użytkowej 150 m².

Paliwo	Średni koszt dla 150 m ²	1 m ²
Gaz ziemny	7 666,5 zł	51,11 zł
Olej opałowy	10 183,5 zł	67,89 zł
Energia elektryczna	16 603,5 zł	110,96 zł
Węgiel	4 279,5 zł	28,53 zł

Paliwo	Średnia dopłata dla 150 m ²	1 m ²
Gaz ziemny	3 387,00 zł	22,58 zł
Olej opałowy	5 904,00 zł	39,36 zł
Energia elektryczna	12 364,5 zł	82,43 zł
Węgiel	0,00 zł	0,00

Gmina Michałowice charakteryzuje się zabudową ekstensywną. Na terenie Gminy występują w zasadzie dwa typy zabudowy mieszkaniowej, pierwszy obejmujący różne formy zabudowy jednorodzinnej, w tym w zorganizowanych osiedlach, oraz drugi niewielkie skupiska zabudowy wielorodzinnej związane głównie z dotychczasowymi uspołecznionymi gospodarstwami rolnymi. Jedynie nieliczna grupa mieszkańców podłączona jest do energii cieplnej. Energia ciepła dostarczane jest do osiedla Ostoja, na którym występuje zabudowa niska, głównie w postaci domków jednorodzinnych, bliźniaków i szeregowców. Długość nielicznej sieci ciepłowniczej doprowadzonej do odbiorców ciepła w Gminie Michałowice wynosi 4,3 km, z czego 2,4 km stanowi sieć przesyłowa i rozdzielcza, natomiast 1,9 km stanowią przyłącza do budynków.

Zgodnie ze danymi sprawozdawczymi z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Michałowice za 2018 rok z pomocy ośrodka udzielanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej korzysta 170 rodzin tj. 343 osoby. Za 2018 rok pomoc finansową corocznie otrzymało 148 rodzin, czyli 239 osób. Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej niezależnie od jej formy w poszczególnych miejscowościach. Przyjęto założenie ograniczonego zainteresowania tych osób Programem na poziomie jedynie 10% rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie – czyli 17. Przyjęto planowane zwiększenie się zainteresowaniem w korzystaniu z Programu na poziomie 10% rocznie.

W ciągu dwóch lat funkcjonowania programów dotacji celowej ze środków Gminy Michałowice na wymianę piecy węglowych na gazowe (proekologiczne) dokonano wymiany 97 pieców węglowych. Przyjęto założenie, że część z mieszkańców o niższych dochodach (10%), którzy skorzystali z dotacji na wymianę piecy skorzysta z zasiłku celowego w ramach niniejszego Programu. Założono zatem, że z programu rocznie zostanie złożonych 9 wniosków. Przyjęto planowane zwiększenie się zainteresowaniem w korzystaniu z Programu na poziomie 10% rocznie.

Dla określenia założeń dla budżetu Gminy Michałowice przyjęto założenie średniej wielkości świadczenia przewidzianego w ramach niniejszego Programu z tytułu zmiany ogrzewania na gaz ziemny (3 387,00 zł), olej opałowy (5 904,00 zł), energia elektryczna (12 364,5 zł) w proporcjach 1/3 w każdej opcji.

Ogrzewanie gazem jest stosunkowo niedrogie i w pełni komfortowe, lecz wykonanie przyłącza może wymagać bardzo poważnych nakładów inwestycyjnych bądź nawet może być całkowicie nieopłacalne. Z kolei - olej opałowy jest wszędzie dostępny i można zamówić jego dostawę w dowolnym dla siebie momencie. To właśnie dlatego paliwo to stanowi alternatywę dla gazu (zwłaszcza na obszarach pozbawionych sieci gazowniczej). Jednak cena oleju opałowego jest sporo wyższa niż gazu (zwłaszcza ziemnego). Koszt ogrzewania energią elektryczną jest najdroższy, choć w niektórych przypadkach konieczny.

Przyjęto średnią wartość wniosku 7 146,31 zł.

Koszty dla budżetu Gminy Michałowice na lata 2020-2023 oszacowano na 862 316 zł.

Rok	Szacowana liczba wniosków	Kwota zasiłku celowego
2020	26	185 804 zł
2021	29	204 384 zł
2022	32	224 823 zł
2023	35	247 305 zł

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy oraz art. 12 ust 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 362, z 2019 r. poz. 730, 1063) Projekt LPO został skonsultowany z właściwych instytucjami. Projekt został przesłany do konsultacji UOKiK w przedmiocie uzgodnienia zapisów przewidujących udzielanie pomocy *de minimis*. Pismem z dnia 13 stycznia 2020 r. Prezes UOKiK uzgodnił projekt wskazując konieczność wprowadzenia zapisu uszczegółowiającego zasady udzielania pomocy publicznej przedsiębiorcom lub wprowadzenia zapisu wyraźnie wykluczającego możliwość ubiegania się o pomoc w odniesieniu do budynku lub lokalu mieszkalnego, w którym

jest prowadzona działalność gospodarcza. Wprowadzenie takiego zapisu wykluczałoby bowiem konieczność stosowania przepisów o pomocy de minimis i uwzględnienia w treści uchwały i w programie. W wyniku uwzględnienia uwagi UOKiK wprowadzono do programu wyłączenie możliwości ubiegania się o pomoc w odniesieniu do budynku lub lokalu mieszkalnego, w którym jest prowadzona działalność gospodarcza.

Projekt został również wysłany do uzgodnienia do MRiRW w celu uzgodnienia przepisów przewidujących udzielanie pomocy które może być zaliczone do pomocy w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie. Za pismem z dnia 8 stycznia 2020 r. zgłoszono uwagę do projektu. W ocenie MRiRW konieczne było dopisanie w § 5 ust. 1 zdania precyzującego, że lokale w ramach pomocy finansowej nie będą objęte działalnością gospodarczą, w tym działalnością w zakresie rolnictwa i rybołówstwa. Po wprowadzeniu zmiany projekt nie będzie stanowił programu pomocowego, o którym mowa w art. 7 ust. 3a ustawy o postępowaniu w sprawach pomocy publicznej. Uwagę wprowadzono.

Lokalny Program Osłonowy „Gmina bez smogu” dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych na lata 2020-2023

**Rozdział 1.
Przepisy ogólne i zasady Programu**

§ 1. Przyjmuje się lokalny program pomocy społecznej o nazwie Lokalny Program Osłonowy „Gmina bez smogu” dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych, dalej zwany LPO lub Programem.

§ 2. Program obowiązuje do 30 czerwca 2023 r.

§ 3. Celem Programu jest wsparcie grupy odbiorców energii cieplnej, ponoszących zwiększone koszty grzewcze wynikające z trwałej zmiany systemu ogrzewania oraz zachęcenie mieszkańców Gminy Michałowice do dokonania trwałej zmiany systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych powodujących emisję stosunkowo niedużej ilości dwutlenku węgla lub innych szkodliwych gazów. Program stanowi świadczenie pomocy społecznej udzielane zgodnie z zasadami i według kryteriów określonych w niniejszym Programie. Stanowić ma działanie uzupełniające do innych działań prowadzonych przez Gminę Michałowice na rzecz zmniejszenia wysokiej emisji.

§ 4. 1. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) liczbie członków gospodarstwa (LC) - należy przez to rozumieć liczbę członków gospodarstwa domowego uprawnionego do korzystania z pomocy
- 2) lokalu - należy przez to zrozumieć lokal służyący do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1182, z późn. zm.), a także część mieszkalną domu jednorodzinnego;
- 3) liczba wszystkich osób (LW) - należy przez to rozumieć liczbę wszystkich osób zamieszkujących w lokalu;
- 4) pomocy (P) - należy przez to rozumieć wysokość zasiłku celowego, o którym mowa w art. 39 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.), przyznawany z wyłączeniem art. 7 ustawy o pomocy społecznej;
- 5) powierzchni normatywnej (PN) – należy przez to rozumieć powierzchnię lokalu, która w przeliczeniu na liczbę wszystkich osób zamieszkujących w lokalu nie może przekraczać normatywnej powierzchni użytkowej lokalu lub budynku mieszkalnego określonej w art. 5 ustawy o dodatkach mieszkaniowych:
 - 35 m² - dla 1 osoby,
 - 40 m² - dla 2 osób,
 - 45 m² - dla 3 osób,
 - 55 m² - dla 4 osób,

- 65 m² - dla 5 osób,
- 70 m² - dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m²

6) trwałej zmianie systemu ogrzewania - należy przez to rozumieć trwałą zmianę systemu ogrzewania opartego o system o wysokiej emisji polegającą na zlikwidowaniu wszystkich instalacji i montażu w ramach lokalu systemu niskoemisyjnego;

7) systemie niskoemisyjnym - należy przez to rozumieć jeden z wymienionych systemów ogrzewania będący trwałym wyposażeniem lokalu powodujący emisję stosunkowo niedużej ilości szkodliwych gazów, w szczególności:

- kotły gazowe,
- piece zasilane prądem elektrycznym,
- kotły na lekki olej opałowy.

10) wartość X - należy przez to rozumieć określoną w sposób zryczałtowany w skali roku kalendarzowego kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami ogrzewania 1 m² powierzchni lokalu ogrzewanego paliwem opartym o system o wysokiej emisji, a kosztami ogrzewania lokalu jednym z systemów niskoemisyjnych, której wysokość wskazana jest w załączniku do niniejszego Programu (Załącznik nr 1).

11) MWP - należy przez to rozumieć maksymalną wysokość pomocy raz na półrocze, przysługującą w zależności od spełnianego kryterium dochodowego przez osobę samotnie gospodarującą/gospodarstwo wieloosobowe;

12) GOPS - należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice.

13) paliwach stałych - należy przez to rozumieć paliwa stałe w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2018 r. poz. 427 i 650);

14) półroczu - należy przez to rozumieć okres od stycznia do czerwca oraz od lipca do grudnia.

15) Programie PONE lub PONE - należy przez to rozumieć Program Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE) dla Gminy Michałowice, przyjęty Uchwałą Nr V/49/2019 Rady Gminy Michałowice dnia 15 lutego 2019 r.

2. Likwidowane kotłownie, paleniska opalanych paliwem stałym o niskiej sprawności energetycznej muszą być trwałym wyposażeniem budynku (lokalu, pomieszczenia) tj. być trwale związane z podłożem lub ścianą poprzez np. przymurowanie, przyspawanie, przynitowanie, przykręcenie. Likwidacja instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, musi być całkowita, tzn. w przypadku kotłów musi nastąpić odcięcie ich od przewodów kominowych i instalacji c.o. oraz usunięcie z pomieszczenia, w którym się znajdowały a w przypadku pieców ich wyburzenie, z wyjątkiem tych, które podlegają trwałemu unieruchomieniu, z uwagi na:

1) szczególną ochronę Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

2) zamontowanie w nich systemu niskoemisyjnego i jednoczesnym wykluczeniu korzystania z systemu wysokoemisyjnego ;

3) sytuacje gdy ich wyburzenie naruszyło by konstrukcję ściany budynku lub powodowało konieczność wznoszenia nowych ścian i nowego podziału pomieszczeń.

Likwidacji ulegają również „kozy”, wkłady i piece nie powiązane trwale z lokalem lub pomieszczeniem.

Rozdział 2.

Przesłanki do uzyskania pomocy

§ 5. 1. Pomoc w ramach LPO może dotyczyć tylko osoby zamieszkującej lokal mieszkalny w rozumieniu z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie praw lokatorów, służący do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Pomoc nie dotyczy osób zamieszkujących lokale o innym przeznaczeniu, w szczególności pomieszczenia przeznaczone do krótkotrwałego pobytu osób, w szczególności znajdujące się w budynkach internatów, burs, pensjonatów, hoteli, domów wypoczynkowych lub w innych budynkach służących do celów turystycznych lub wypoczynkowych. Pomoc nie może być przyznana na lokale zajęte pod działalność gospodarczą, w tym działalność polegającą na oferowaniu na rynek towarów i usług, w tym działalność w zakresie rolnictwa lub rybołówstwa.

2. Pomoc w ramach LPO może być przyznana osobom:

- 1) ponoszącym koszty ogrzewania pomieszczeń w lokalach mieszkalnych prowadzonych przy wykorzystaniu pieców węglowych, kotłowni, palenisk opalanych paliwem stałym o niskiej sprawności energetycznej lub innych indywidualnych źródeł ciepła,
- 2) które faktycznie zamieszkują w lokalu, o którym mowa w ust. 1,
- 3) których dochód nie przekracza kryterium wskazanego w ust. 3;
- 4) które posiadają dokument potwierdzający tytuł prawny do zajmowanego lokalu, a w przypadku braku takiego dokumentu - zaświadczenie od właściwego zarządcy lub właściciela lokalu potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 2 uchwały;
- 5) dokonają likwidacji piecy, kotłów lub palenisk opalanych w ramach systemu wysokoemisyjnego.

3. O przyznaniu pomocy decyduje kryterium dochodowe. Podwyższa się kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2019 poz. 1507 z późn. zm.) odpowiednio do:

- 1) 550% w przypadku kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) 500% w przypadku kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

4. Wszystkie warunki określone w ust. 1 i 2 muszą być spełnione łącznie.

Rozdział 3.

Zasady obliczania wysokości pomocy

§ 6. 1. W ramach LPO pomoc przyznawana jest dwa razy w roku.

2. Wysokość pomocy (P) w przypadku złożenia wniosku o pomoc w styczniu lub lipcu ustala się jako iloczyn powierzchni normatywnej (PN) oraz wartości X odpowiadającej zastosowanemu systemowi wysokoemisyjnemu, dzielony przez 2 i oblicza się według wzoru: $P = (PN \times X)/2$, z zastrzeżeniem ust. 4 i § 7-9.

3. W przypadku gdy wniosek o pomoc został złożony w trakcie półrocza, za wyjątkiem stycznia lub lipca, wysokość pomocy (P) jest ustalana proporcjonalnie do liczby miesięcy (M) przypadających w okresie od miesiąca, w którym złożono wniosek wraz z wymaganą dokumentacją do ostatniego miesiąca danego półrocza i jest obliczana według wzoru: $P = (PN \times X)/12 \times M$, z zastrzeżeniem ust. 4 i § 7-9.

4. Jeżeli powierzchnia faktyczna lokalu jest większa od normatywnej, przy rozpatrywaniu wniosku uwzględnia się powierzchnię normatywną lokalu. Zasady opisanej w zdaniu pierwszym nie stosuje się wobec:

- 1) osób, które osiągają dochód w wysokości do 200%, odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej albo kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 2) gospodarstw domowych, w których co najmniej jedna osoba jest osobą:
 - a) ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub
 - b) z całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji, lub
 - c) zaliczoną do I grupy inwalidzkiej lub
 - d) będącą dzieckiem do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, lub
 - e) z niepełnosprawnością, poruszająca się na wózku, lub
 - f) z niepełnosprawnością, która zgodnie z orzeczeniem wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

§ 7. 1. W przypadku, gdy w lokalu prowadzone jest więcej niż jedno gospodarstwo domowe, a tylko jedno gospodarstwo jest uprawnione do skorzystania z pomocy, pomoc przyznaje się tylko gospodarstwu uprawnionemu do jej otrzymania.

2. Powierzchnie faktyczną dla gospodarstwa domowego ustala się według wzoru:
 $(PF/LW) \times LC$.

§ 8. 1. W przypadku, gdy w lokalu prowadzone jest więcej niż jedno gospodarstwo, które jest uprawnione do skorzystania z pomocy, pomoc przyznaje się odrębnie dla każdego gospodarstwa domowego.

2. Powierzchnię faktyczną zajmowaną przez każde z uprawnionych gospodarstw ustala się odrębnie dla każdego gospodarstwa według algorytmu określonego w § 7 ust. 2.

§ 9. Ustalenie wysokości pomocy z uwzględnieniem dochodu gospodarstwa domowego następuje na podstawie wartości określonych w poniższych tabelach:

1) gospodarstwo jednoosobowe:

Wysokość dochodu osoby:	Maksymalna Wysokość Pomocy (MWP) (P - określone zgodnie z § 6-8)
do 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej	$P \times 100\%$
powyżej 200% do 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej	$P \times 85\%$
powyżej 300% do 400% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej	$P \times 70\%$
powyżej 400% do 550% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej	$P \times 50\%$

2) gospodarstwo wieloosobowe

Wysokość dochodu rodziny:	Maksymalna Wysokość Pomocy (MWP) (P - określone zgodnie z § 6-8)
do 200% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie	$P \times 100\%$
powyżej 200% do 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie	$P \times 85\%$
powyżej 300% do 400% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie	$P \times 70\%$
powyżej 400% do 500% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie	$P \times 50\%$

Rozdział 4.
Postępowanie w sprawie udzielenia pomocy

§ 10. 1. Warunkiem wszczęcia i prowadzenia postępowania o udzielenie pomocy w ramach LPO jest złożenie wniosku wraz z wymaganą dokumentacją w danym półroczu, w którym ma zostać przyznana pomoc.

2. Wniosek wraz z załącznikami składa się w GOPS.

3. Do wniosku, oprócz dokumentów wskazanych w przepisach o pomocy społecznej załącza się:

1) dokument potwierdzający tytuł prawny do zajmowanego lokalu wraz z oświadczeniem o zamieszkiwaniu przed przeprowadzeniem trwałej zmiany systemu ogrzewania w lokalu, o którym mowa w § 5 ust. 1 a w przypadku braku takiego dokumentu - zaświadczenie od właściwego zarządcy lub właściciela lokalu potwierdzające spełnienie warunku, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 2;

2) dokument potwierdzający wielkość powierzchni użytkowej lokalu, a w przypadku domów jednorodzinnych, w razie braku takiego dokumentu - oświadczenie wnioskodawcy o wielkości powierzchni normatywnej;

3) umowę z dostawcą energii cieplnej lub inny dokument potwierdzający zobowiązanie do regulowania na rzecz dostawcy energii cieplnej opłat związanych z ogrzewaniem lokalu, za wyjątkiem zmiany systemu ogrzewania na ogrzewanie niskoemisyjne indywidualne (np. olejowe);

4) dokument lub dokumenty wskazujące na trwałą zmianę systemu ogrzewania wystawione i podpisane odpowiednio przez przedsiębiorcę realizującego zmianę systemu ogrzewania, kominiarza lub administratora, bądź zarządcę lokalu, zawierające oświadczenie o dokonaniu wymiany, rachunki lub faktury dotyczące zakupu urządzenia niskoemisyjnego, protokół pierwszego uruchomienia, gwarancja urządzenia, z której wynikają terminy montażu i instalacji).

4. Wzór wniosku zostanie określony w formie zarządzenia przez Wójta Gminy Michałowice.

§ 11. W przypadku, gdy wnioskodawca otrzymał uprzednio pomoc w ramach Programu i składa wniosek o pomoc na kolejne półrocze lub jego część, nie stosuje się § 10 ust. 3, pod warunkiem, że wnioskodawca złoży oświadczenie, iż informacje wynikające z uprzednio złożonych dokumentów oraz stany faktyczne lub prawne, których te dokumenty dotyczą, nie uległy zmianie. Nie dotyczy to informacji oraz stanów faktycznych lub prawnych zawartych w

dokumentach, których termin ważności upłynął zgodnie z przepisami regulującymi ich wydawanie.

§ 12. 1. W wyniku weryfikacji potwierdza lub zaprzecza się, iż dokonano trwałej zmiany systemu ogrzewania wysokoemisyjnego na jeden z systemów niskoemisyjnych oraz w celu weryfikacji kryterium dochodowego zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz niniejszym Programem przeprowadza się wywiad środowiskowy zgodnie z przepisami o pomocy społecznej z udziałem pracownika Referatu Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Michałowice.

2. W przypadku przeprowadzenia zmiany systemu ogrzewania w ramach programu dotacji celowej z budżetu Gminy Michałowice w ramach prowadzonej polityki ograniczenia niskiej emisji i ochrony powietrza, polegającej na trwałej zmianie ogrzewania węglowego na ogrzewanie gazowe (proekologiczne) Referat Funduszy Zewnętrznych Urzędu Gminy Michałowice, dokonuje potwierdzenia tego faktu na podstawie posiadanej dokumentacji.

§ 13. 1. Na podstawie pozytywnej oceny wniosku wydana zostaje decyzja administracyjna o przyznaniu lub odmowie przyznania zasiłku celowego.

2. Pomoc jest realizowana przelewem na rachunek bankowy podmiotu, na rzecz którego osoba objęta pomocą ma obowiązek wnieść opłatę z tytułu ogrzewania lokalu, za wyjątkiem pomocy związanej ze zmianą systemu ogrzewania na ogrzewanie niskoemisyjne indywidualne (np. olejowe), która jest realizowana przelewem na rachunek bankowy wnioskodawcy wskazany we wniosku.

§ 14. W przypadku ustalenia, że osoba objęta pomocą, nadal ogrzewa lokal z wykorzystaniem systemu wysokoemisyjnego, pomoc podlega zwrotowi, jako nienależnie pobrane świadczenie ustalone zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 15. 1. Program realizowany jest z dochodów własnych Gminy Michałowice.

2. Podmiotem realizującym Programu jest GOPS.

3. Środki pieniężne stanowiące łączną kwotę na realizację programu na dany rok są ustalane każdorazowo w uchwale budżetowej Gminy Michałowice.

Załącznik nr 1

do Lokalnego Programu Osłonowego „Gmina bez smogu” – Kwoty różnicy w stosunku do kosztów ogrzewania 1 m² powierzchni lokalu paliwem stałym, a kosztami ogrzewania lokalu jednym z systemów niskoemisyjnych

Kwota różnicy pomiędzy kosztami ogrzewania 1 m² powierzchni lokalu w ramach systemu wysokoemisyjnego, a kosztami ogrzewania lokalu jednym z systemów niskoemisyjnych, tj. **Wartość X**, wynosi odpowiednio:

1. **82,43 zł** - dla ogrzewania elektrycznego akumulacyjnego,
2. **22,58 zł** - dla ogrzewania gazowego,
3. **39,36 zł** - dla ogrzewania olejem opałowym.